

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/31/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4620201407
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Pátrovičová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4620201407.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Pátrovičovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Denisy Šaligovej v právnej veci žalobkýň: 1. G. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. 1090/19, XXX XX F., 2. K. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. U. XXXX/XX, XXX XX F., a 3. I. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. C. XXXX/XX, XXX XX F., všetky právne zastúpené: Advokátska kancelária JUDr. Slávik a partneri, s.r.o., Nám. M. R. Štefánika 3, 955 01 Topoľčany, IČO: 36 861 375, proti žalovaným: 1. K. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX F. C. XXX, 2. F. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX/X, XXX XX Q. U. T., a 3. G. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. W. XX, XXX XX H. W., právne zastúpená: JUDr. Ing. Michal Mladý, advokát so sídlom Prievidzská 254/26, 972 01 Bojnice, o určenie predmetu dedičstva, o odvolaní žalobkýň proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 15. decembra 2020 č. k. 4C/20/2020-137 takto

rozhodol:

Odvolačí súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaným 1., 2., 3. priznáva voči žalobkyniam 1., 2., 3. nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Topoľčany (súd prvej inštancie) rozsudkom zo dňa 15. decembra 2020 č. k. 4C/20/2020-137 (napadnutý rozsudok) zamietol žalobu žalobkýň a žalovaným 1. až 3. priznal náhradu trov konania proti žalobkyniam 1. až 3. v plnom rozsahu.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyne 1. až 3. sa podanou žalobou domáhali určenia, že do dedičstva po poručiťelovi, nebohom Y. G., nar. XX.XX.XXXX, a zomrelom dňa XX.XX.XXXX, patria nehnuteľnosti v kat. úz. D. zapísané na LV č. XXX ako parc. č. XXX záhrada o výmere 917 m², parc. č. XXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 291 m², parc. č. XXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 105m² a parc. č. XXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 32m², a to žalovaná 1. v podiele 1/8, žalovaná 2. v podiele 1/8 a žalovaná 3. v podiele 45/120. Svoju žalobu odôvodnili tým, že svoje spoluvlastnícke podiely nadobudli v dedičskom konaní po otcovi neb. Y. G. vedenom pod sp. zn. 3D/169/2019, avšak ako spoluvlastníčky nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX v kat. úz. D. sú aj žalované 1. až 3. napriek tomu, že tieto ich spoluvlastnícke podiely nadobudol otec Y. G. vydržaním tak, že od r. XXXX bol dobromyseľný v užívaní týchto nehnuteľností a splnil všetky podmienky vydržania podľa ustanovenia § 134 Občianskeho zákonníka, pretože nehnuteľnosti mal v nepretržitej a nerušenej držbe po dobu dlhšiu ako 10 rokov.

3. Žalované 1. až 3. žiadali žalobu ako nedôvodnú zamietnuť, namietali nadobudnutie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam Y. om G. om vydržaním, pretože podľa nich u neho chýbala vôľa nadobudnúť pozemky vydržaním a tomuto nenasvedčujú ani doklady predložené žalobkyňami. Žalovaná

3. v písomnom vyjadrení uviedla, že pokiaľ ide o potvrdenie podpísané jej starým otcom R. G. om o prevzatí sumy 3 000,- Kčs od Y. a G. a, tak následne podľa tohto potvrdenia mala byť podpísaná kúpna zmluva, avšak k jej podpísaniu nikdy nedošlo. Obaja svojou nečinnosťou deklarovali, že nemali záujem takúto zmluvu uzavrieť a právne vysporiadať ich spoluvlastnícke vzťahy k predmetným nehnuteľnostiam.

4. Súd prvej inštancie uviedol, že z vykonaného dokazovania zistil, že podľa výpisu z LV č. XXX pre kat. úz. D. sú žalobkyne a žalované spoluvlastníkmi nehnuteľnosti parc. registra C, parc. č. XXX, XXX/X, XXX/X a XXX/X bližšie špecifikovaných v bode 1. rozsudku, a to žalobkyne 1. - 3. každá v podiele 1/8 na základe uznesenia Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 3D/169/2019-72 zo dňa 04.07.2019 vydaného v dedičskom konaní po poručiteľovi Y. G., zomrelom dňa 28.03.2019. Zároveň spoluvlastníkmi predmetných nehnuteľností sú aj žalované 1. a 2. každá v podiele 1/8 na základe uznesenia sp. zn. 10D/147/2017 a žalovaná 3. v podiele 45/120 na základe uznesenia sp. zn. 18D/125/2018. Podľa výpisu z LV č. XXX sú žalobkyne 1. až 3. spoluvlastníkmi rodinného domu súp. č. XXX. na parc. č. XXX/X, a to každá v podiele 1/3 na základe uznesenia sp. zn. 3D/169/2019. Nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX boli pôvodne vedené vo vložke č. XXXX v kat. úz. D. ako parc. č. XXX záhrada v intraviláne o výmere 917 m² a parc. č. XXX dom č. XX s dvorom v intraviláne o výmere 428 m². Podľa zápisu v tejto pozemknoknižnej vložke bol otec žalobkýň Y. G. podielovým spoluvlastníkom uvedených nehnuteľností v podiele 15/120 na základe rozhodnutia D 1256/47 a následne boli nehnuteľnosti zapísané do pozemknoknižnej vložky č. XXXX, pričom okrem Y. a G. a boli podielovými spoluvlastníkmi týchto nehnuteľností L. G. v podiele 30/120, K. G. v podiele 30/120 a R. G. v podiele 45/120. L. G. ová, rod. Q., zomrela dňa XX.XX.XXXX a podľa rozhodnutia Štátneho notárstva v Topoľčanoch sp. zn. D786/66 zo dňa 25.11.1966 celé dedičstvo po nej nadobudol ako dedič manžel A. G., proti ktorému sa Y. G. zriekol výplaty svojho podielu a dedičovi R. G. mal vyplatiť jeho podiel v tom prípade, ak by za pozemky dostal nejakú náhradu. A. G. zomrel dňa 12.05.1971 a podľa rozhodnutia Štátneho notárstva v Topoľčanoch sp. zn. D 758/71 zo dňa 28.09.1971 nadobudol spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach v kat. úz. D. zapísaných na LV č. XXX ako parc. č. XXX a XXX v podiele 30/120 dedič Y. G. voči ustupujúcemu dedičovi R. G. bezodplatne. V tom čase sa teda Y. G. stal spoluvlastníkom sporných nehnuteľností už spolu v podiele 45/120, t.j. 3/8.

5. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyne 1. - 3. ako prílohu žaloby predložili kúpno predajnú zmluvu zo dňa XX.XX.XXXX, podľa ktorej K. G., rod. G., odpredala maloletému Y. G. zastúpenému matkou L. G., rod. Q. spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach v kat. úz. D. zapísaných v pozemknoknižnej vložke č. XXXX ako parc. č. XXX, XXX v podiele 1/4 za kúpnu cenu 10.000,- Kčs s tým, že časť kúpnej ceny vo výške 8.000,- Kčs predávajúca už prijala a zvyšok 2.000,- Kčs je kupujúci povinný vyplatiť pri podpise tejto zmluvy. V bode 6 zmluvy sa uvádza, že kupujúci povoľuje pozemknoknižný vklad práva do životného požívania a užívania kúpených nehnuteľností v prospech otca A. a G. a, pretože tento za maloletého kupiteľa vyplatil kúpnu cenu. Podľa bodu 7 zmluvy sa zmluva stáva pre maloletého kupiteľa záväznou až po jej schválení poručenským súdom. Zo strany žalobkýň bolo ďalej predložené prehlásenie zo dňa 25.11.XXXX, podľa ktorého D. G. v zastúpení dedičov po jeho manželke, a to C. G. a O. G. vej prehlásil, že nehnuteľnosti po nebohej manželke K. G. vej, rod. G., ponecháva Y. G. a jeho manželke, a to nehnuteľnosti vo vložke č. 1930 v kat. úz. D. parc. č. XXX a XXX spolu v 30/120 ako aj 1/3 po nebohej L. G.ovej za vyplatenie sumy 1.000,- Kčs s tým, že táto čiastka bude použitá na postavenie pomníka pre nebohú K. G. vú, rod. G.. Podľa prehlásenia bol Y. G. povinný sumu 1.000,- Kčs zložiť do rúk predsedu MNV D. a hore menovaní boli zase povinní zaistiť dedičské podiely z horeuvedených parciel pri pozostalostnom pokračovaní na meno G. Y.. Prehlásenie obsahuje aj povolenie pre Y. a G. a na prestavbu rodinného domčeka na uvedených parcelách. Zároveň žalobkyne predložili potvrdenie zo dňa 12.05.XXXX, podľa ktorého R. G. potvrdil, že od svojho brata Y. a G. a prevzal sumu 3.000,- Kčs za odpredanú čiastku v dome č. XXX., parc. č. XXX a XXX ako aj čiastku zo stavebného pozemku nachádzajúceho sa v kat. úz. H. s tým, že potvrdenie platí ako doklad k prevzatí horeuvedenej sumy a je platné až do podpísania kúpnej zmluvy. Dňa 16.04.1969 bolo Okresným národným výborom - odborom výstavby v F. vydané rozhodnutie č. Výst/1349/1969, podľa ktorého bola Y. G. a manželke K. povolená stavba rodinného domu v kat. úz. D. na parc. č. XXX, XXX. Pred podaním žaloby na súd žalobkyne 1. - 3. listami zo dňa 16.04.2018 vyzvali žalované 1. - 3. na usporiadanie spoluvlastníckych vzťahov zapísaných na LV č. XXX v kat. úz. D. s poukazom na vyššie uvedené doklady s tým, aby ich spoluvlastnícke podiely boli prevedené na ne ako dedičov Y. a G. a.

6. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 137 písm. c), § 132 ods. 1, § 129 ods. 1, § 130 ods. 1, § 134 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Vzhľadom nato, že

ide o určovací žalobu, tak podľa § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku bolo potrebné zo strany žalobkyň preukázať naliehavý právny záujem na takomto určení. Podľa názoru súdu prvej inštancie bol tento preukázaný vzhľadom na zápis spoluvlastníckych vzťahov na LV č. XXX v kat. úz. D., keď ako spoluvlastníčky sporných nehnuteľností sú zapísané aj žalované 1. - 3., avšak podľa tvrdenia žalobkyň tieto ich spoluvlastnícke podiely patria do dedičstva po ich otcovi nebohom Y. G., a teda bez rozhodnutia súdu na základe určovacej žaloby nie je možné vyriešiť spornosť zápisu spoluvlastníckych vzťahov; len na základe rozhodnutia súdu bude potom možné prejednať spoluvlastnícke podiely žalovaných v dedičskom konaní po neb. Y. G..

7. Žalobkyne svoju žalobu odôvodnili tým, že zo strany ich otca Y.a G.a došlo k nadobudnutiu vlastníckeho práva k spoluvlastníckym podielom vedeným v súčasnej dobe na žalované (predtým išlo o spoluvlastnícke podiely K. G.ovej v podiele 30/120 a R.a G.a v podiele 45/120) na základe vydržania, keďže tento bol dobromyseľný v ich užívaní od r. XXXX a mal za to, že sa stal ich vlastníkom a tieto nehnuteľnosti mal v nepretržitej a nerušenej držbe po dobu dlhšiu ako 10 rokov.

8. Súd prvej inštancie poukázal na to, že Krajský súd v Nitre v rozsudku sp. zn. 8Co/262/2019 zo dňa 25.06.2020 v súvislosti s riešením otázky vydržania poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/137/2019 zo dňa 29.apríla 2020, v ktorom Najvyšší súd SR riešil otázku nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vydržaním a vo svojom rozhodnutí poukázal na uznesenie sp. zn. 3Cdo 17/2016, v odôvodnení ktorého uviedol, že predpokladom prijatia záveru súdu o vydržaní musí byť medziiným zistenie, že počas vydržacej doby držiteľ skutočne "bol" (teda nie iba "mohol byť") so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec alebo právo patrí. Posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí, nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa. Dobromyseľnosť držiteľa musí byť posudzovaná aj z hľadiska, či držiteľ pri zachovaní náležitej opatrnosti, ktorú možno s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu na každom subjekte požadovať, mal alebo mohol mať pochybnosti, že užíva nehnuteľnosti, ktorých vlastníctvo nenadobudol. Subjektívny pocit držiteľa nemôže byť sám osebe podkladom pre vydržanie, ak nie je tento pocit vyvolaný okolnosťami objektívne nasvedčujúcimi oprávnenosti držby práva.

9. Vzhľadom na uvedené súd konštatoval, že žalobkyne v tomto prípade nepredložili také dôkazy, na základe ktorých by mohol súd urobiť záver, že ich právny predchodca Y. G. bol dobromyseľný pri užívaní spoluvlastníckych podielov žalovaných 1. - 3. na nehnuteľnostiach parc. č. XXX a XXX (v súčasnej dobe parc. č. XXX, XXX/X, XXX/X a XXX/X) v kat. úz. D., zapísaných na LV č. XXX, a teda že vlastnícke právo k týmto podielom nadobudol titulom vydržania. Predmetom dokazovania bola skutočnosť, či Y. G. nadobudol vydržaním spoluvlastnícke podiely K. G.ovej (30/120) a R.a G.a (45/120) a tým sa stal výlučným vlastníkom pozemkov parc. č. XXX a XXX.

10. Pokiaľ ide o nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním k podielu K. G.ovej, tak na podporu svojho tvrdenia žalobkyne predložili kúpnopredajnú zmluvu z 25.04.1947 uzavretú medzi K. G.vou, rod. G.ovou, a maloletým Y.om G.om, ktorého zastupovala matka L. G.ová, a predmetom ktorej bol spoluvlastnícky podiel 1/4 na pozemkoch parc. č. XXX a XXX za kúpnu cenu 10.000,- Kčs. Z obsahu tejto zmluvy vyplýva, že kúpnu cenu za kupujúceho Y.a G. vyplatil jeho otec A. G., a okrem toho sa táto zmluva mala stať pre kupujúceho záväznou až po jej schválení poručenským súdom, t. j. až od tohto momentu by kupujúci mohol byť dobromyseľný v tom, že nadobudol spoluvlastnícky podiel K. G.vej, pričom žalobkyne žiadne súdne rozhodnutie o schválení kúpnopredajnej zmluvy nepredložili. S poukazom na prehlásenie zo dňa 25.11.XXXX podpísané D. G.m však tvrdili, že ich otec Y. G. bol dobromyseľný v užívaní nehnuteľností od r. XXXXo po dobu najmenej 10 rokov a tak splnil podmienky vydržania. Z predloženého prehlásenia však vyplýva iba to, že D. G. ponechal Y. G. a jeho manželke spoluvlastnícke podiely na sporných nehnuteľnostiach za vyplatenie sumy 1.000,- Kčs, ktorá mala byť použitá na pomník pre nebohú K. G.vú, rod. G., pričom je zrejmé, že D. G. v tom čase nebol vlastníkom spoluvlastníckeho podielu K. G.vej na sporných nehnuteľnostiach a žalované spochybnili obsah tohto prehlásenia s tým, že sú v ňom nesprávne uvedené niektoré osoby, i keď napríklad L. G.ová už bola nebohá a C. G. nikdy neexistoval a ďalšia dcéra G. R., rod. I., v tomto prehlásení chýba. Z obsahu prehlásenia v kontexte s následne vydaným stavebným povolením pre Y.a G.a na novostavbu rodinného domu vyplýva, že toto prehlásenie bolo iba účelovo spísané pre vydanie stavebného povolenia, a teda na základe tohto prehlásenia ako aj predchádzajúcej kúpnopredajnej zmluvy z XX.XX.XXXX nemohol byť Y. G. dobromyseľným držiteľom spoluvlastníckeho podielu K. G.vej, rod. G.ovej, vo výške 30/120 a ani nemohol tento spoluvlastnícky podiel nadobudnúť vydržaním. Na tom nič nemení tvrdenie žalobkyň, že

ich otec sa vyjadroval, že ostatných spoluvlastníkov vyplatil, pretože všetky okolnosti dobromyseľnosti je potrebné posudzovať objektívne, nielen zo subjektívnych predstáv držiteľa. Podľa názoru súdu prvej inštancie v prípade spoluvlastníckeho podielu K. G.vej, rod. G.ovej, nemohol byť Y. G. dobromyseľný v tom, že mu tento spoluvlastnícky podiel patrí ani na základe kúpnopredajnej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX a ani na základe prehlásenia zo dňa 25.11.XXXX. Kúpnopredajná zmluva pre jej záväznosť vo vzťahu k osobe Y.a G.a totiž vyžadovala schválenie poručenským súdom, čo nijako preukázané nebolo, pričom Y. G. v čase uzatvárania kúpnopredajnej zmluvy mal iba 6 rokov a kúpnu cenu mal za neho vyplatiť otec A. G.; Y. G. vtedy nemohol byť na základe týchto skutočností dobromyseľný v tom, že od K. G.vej, rod. G.ovej, odkúpil jej spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach, čo si nesporne uvedomoval pred stavbou rodinného domu a na základe toho si dal od D. G. podpísať dňa 25.11.XXXX prehlásenie, ktoré len potvrdzuje názor súdu, že Y. G. nemohol byť dobromyseľný pri užívaní spoluvlastníckeho podielu K. G.vej a iba samotná dlhodobá držba nehnuteľností bez preukázania skutočnosti, ktorá by mohla u neho vyvolať presvedčenie, že sa stal vlastníkom nehnuteľností, nepostačuje pre ustálenie splnenia podmienok nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/12/2010 z 30.03.2011). V tomto prehlásení sa prakticky nič neuvádza o predchádzajúcej kúpnopredajnej zmluve z XX.XX.XXXX a ani z neho nie je zrejmé, že bolo vôľou spoluvlastníkov, resp. dedičov po nebohej K. G.vej, previesť svoje spoluvlastnícke podiely na Y.a G.a napríklad kúpnu zmluvou a jeho účelom bolo iba zabezpečiť vydanie stavebného povolenia pre Y.a G.a. Pokiaľ teda žalobkyne tvrdili, že ich otec Y. G. dobromyseľne užíval spoluvlastnícky podiel K. G.vej, rod. G.ovej, od r. XXXX v presvedčení, že je vlastníkom tohto spoluvlastníckeho podielu, tak ich tvrdenie nemá oporu vo vykonanom dokazovaní.

11. Rovnako tak súd prvej inštancie nemal za preukázané vydržanie spoluvlastníckeho podielu R.a G.a s poukazom na potvrdenie zo dňa 12.05.XXXX, podľa ktorého mal od brata Y.a G.a prevziať sumu 3.000,- Kčs za odpredanú časť v dome č. XXX. a v parc. č. XXX, XXX, pričom aj z obsahu tohto potvrdenia vyplýva, že je platné do podpísania kúpnej zmluvy a teda prípadná kúpna zmluva medzi nimi mala byť uzavretá až v budúcnosti, a preto len na základe tohto potvrdenia nemohol byť Y. G. dobromyseľný v tom, že nadobudol aj spoluvlastnícky podiel R.a G.a, keď potvrdenie svedčí iba o prevzatí sumy 3.000,- Kčs a podľa dohody mala byť ešte podpísaná kúpna zmluva. Vzhľadom na obsah prehlásenia zo dňa 25.11.XXXX a potvrdenia zo dňa 12.05.XXXX nemohol byť Y. G. od r. XXXX dobromyseľným v tom, že je vlastníkom sporných nehnuteľností v celosti, pretože ani jeden z týchto dokladov nemožno považovať za domnelý (putatívny) titul nadobudnutia vlastníctva; zjavne ide iba o doklady vyprodukované kvôli vydaniu povolenia na stavbu rodinného domu pre Y.a G.a, a teda od r. XXXX sa nemohol cítiť ako výlučný vlastník parc. č. XXX a XXX, keď z predložených dokladov je zrejmé, že k nadobudnutiu spoluvlastníckeho podielu K. G.vej, rod. G.ovej, malo dôjsť až po prejednaní dedičstva po nej a k nadobudnutiu spoluvlastníckeho podielu R.a G.a malo dôjsť až podpísaním kúpnej zmluvy. Y. G. ako držiteľ spoluvlastníckych podielov na sporných nehnuteľnostiach nemohol byť teda objektívne presvedčený o tom, že tieto spoluvlastnícke podiely poctivým spôsobom nadobudol. Nebolo preukázané, že v tomto prípade išlo o dobromyseľnú držbu, preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

12. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaným 1. až 3., ktorí mali vo veci plný úspech, priznal náhradu trov konania proti žalobkyniam 1. až 3. s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

13. Proti uvedenému rozsudku podali odvolanie žalobkyne 1. až 3., ktoré žiadali napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uvedli, že v zásade možno súhlasiť so všeobecnými teoretickými právnymi východiskami, ktorých rozborom sa súd prvej inštancie zaoberá v bodoch 13., 14., 15. odôvodnenia rozsudku, ale ich aplikácia na tento prípad je nesprávna. Podľa nich prehlásenie D. G. aj keď laickým a trochu kostrbatým právnym spôsobom, ale predsa len smeruje k záveru, že Y. G. spoluvlastnícky podiel K. G.vej, rod. G.ovej, získal do svojho vlastníctva za odplatu 1.000,- Kčs. Dedičské konanie po L. G.ovej sa skončilo tak, že Y. G. jej podiel nadobudol, preto predmetom tohto konania je iba podiel K. G.vej, rod. G.ovej. Ďalej žalobkyne uviedli, že Potvrdenie vystavené R. G.om podľa ich názoru nepochybne smeruje k tomu, že Y. G. od R.a G.a odkupuje za sumu 3.000,- Kčs okrem iného aj jeho podiel na sporových pozemkoch. Preto sa Y. G. na základe týchto dojednaní a výplaty súm dôvodne cítil byť oprávneným, dobromyseľným držiteľom sporových nehnuteľností v celosti a tieto úkony jednoznačne smerovali ku kúpe spoluvlastníckych podielov na sporových nehnuteľnostiach. Nemožno na ťarchu ich právneho predchodcu Y.a G.a

zohľadňovať to, že následne neboli urobené riadne kúpne zmluvy, ktoré by boli registrované štátnym notárstvom. Tieto dojednania založili dôvodnú domnienku na strane Y.a G.a, že sporové nehnuteľnosti užíva v celosti právom, keďže si ich, aj keď nie perfektnou zmluvou, kúpil. Pre túto dobromyseľnú vieru nemôže byť teda rozhodujúce, že pritom nesplnil zákonné podmienky. Uvedené listiny boli podpisované pred vydaním stavebného povolenia, avšak ich účelom bolo dosiahnuť usporiadanie sporových pozemkov nielen Y.a G.a.

14. K odvolaniu žalobkýň sa vyjadrili žalované 1., 2. zhodne tak, že žiadali rozsudok ako vecne správny potvrdiť z dôvodu, že podané odvolanie je nedôvodné a nepodložené. Súd v napadnutom rozsudku nielenže z dôsledne vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam, ale taktiež rozhodol na základe správneho právneho posúdenia veci s poukazom na relevantnú judikatúru najvyšších súdnych autorít. V rozsudku sa súd dôkladne vypořiadal so všetkými dôkazmi predloženým oboma sporovými stranami. Správne právne posúdenie súdu nevychádza len z bodov 13./ až 15./ odôvodnenia rozsudku (ako sa to žalobkyne v odvolaní snažia odvolaciemu súdu podsunúť), ale prelína sa spolu s označením relevantnej judikatúry najvyšších súdnych autorít, od ktorých súd odvodzuje svoje rozhodnutie až po bod 19./, a to vrátane podrobného označenia skutkového stavu, takže nie je možné označiť len niektoré body odôvodnenia a posudzovať ich separátne od ostatných bodov odôvodnenia. Na podporu svojho odvolania žalobkyne len opakujú tie isté skutočnosti, ktoré uviedli už v priebehu dokazovania a s ktorými sa súd v napadnutom rozsudku vysporiadal, pričom podrobne uviedol aj dôvody, pre ktoré ich nemohol uznať. Žalobkyne na podporu údajného „nesprávneho“ posúdenia veci neuviedli relevantnú judikatúru, ktorá by prelomila súdom uvedenú judikatúru.

15. K odvolaniu žalobkýň sa vyjadrila aj žalovaná 3., ktorá taktiež žiadala napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a dospel k správnym záverom.

16. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací podľa § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP) a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie žalobkýň nie je dôvodné. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

17. Podľa § 387 ods. 1 CSP (Civilný sporový poriadok účinný od 01.07.2016), odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

18. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

19. Ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa (úplne) správne argumentačne vysporiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, nemusí vyhotovovať štandardné rozhodnutie s náležitosťami podľa § 220 ods. 2 CSP, ale sa len obmedzí na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, správne zistil skutkový stav a vec po právnej stránke správne vec posúdil. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil stotožniac sa v celom rozsahu stotožňuje s jeho odôvodnením. Preto sa v zmysle § 387 ods. 1 CSP obmedzuje len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na dôvažok uvádza nasledovné:

20. Odvolací súd dospel k záveru o vecnej správnosti preskúmaného rozsudku súdu prvej inštancie. Prvoinštančný súd totiž vo veci dostatočne zistil skutkový stav a v intenciách platnej právnej úpravy vyvodil z neho i správne právne závery, vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu na základe návrhov strán sporu, z vykonaných dôkazov vyvodil správne skutkové zistenia a na nich aj založil svoje rozhodnutie. Súd príslušné zákonné ustanovenia podstatné pre právne posúdenie veci interpretoval a aplikoval právne súladným spôsobom, jeho úvahy sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. Primerane rozumným a okolnostiam danej veci postačujúcim spôsobom súd reflektoval i na odvolateľkami vznášané tvrdenia, na danú vec aplikoval relevantné hmotnoprávne ustanovenia a svoje rozhodnutie presvedčivo a náležite odôvodnil, odpovedajúc na všetky právne a skutkovo významné otázky predkladané žalobkyňami v odvolaní.

21. Žalobkyne v odvolaní neuviedli žiadne také skutočnosti, skutkové či právne, s ktorými by sa súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí relevantne nevysporiadal. Napadnutý rozsudok zodpovedá požiadavkám stanoveným v § 220 ods. 2 CSP. Vo vzťahu k argumentácii sporových strán odvolací súd uvádza, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany sporu, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty (k tomu ÚS SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09).

22. Odvolací súd k dôvodom rozsudku súdu prvej inštancie dodáva, že sporové strany majú v konaní bremeno tvrdenia a bremeno dôkazu. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov konania. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. Na povinnosť tvrdenia nadväzuje povinnosť označiť dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti. Pokiaľ sú tieto skutočnosti preukázané, žalobca uniesol tak bremeno tvrdenia, ako aj bremeno dôkazu.

23. Predpokladom vydržania vlastníckeho práva je skutočnosť, že držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec alebo právo patrí. Posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí, nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa. Dobromyseľnosť držiteľa musí byť posudzovaná aj z objektívneho hľadiska, t. j., či držiteľ pri zachovaní náležitej opatrnosti, ktorú možno s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu od každého subjektu požadovať, mal alebo mohol mať pochybnosti, že užíva nehnuteľnosti, ktorých vlastníctvo nenadobudol.

24. V danej veci odvolací súd poukazuje na to, že i keby bolo úmyslom právneho predchodcu žalobkyň Y.a G. predmetné spoluvlastnícke podiely kúpiť a za tým účelom vopred zaplatil 1.000,- Kčs a 3.000,- Kčs, objektívne musel vedieť, že pozemky nekúpil, pretože neurobil následné právne úkony, o ktorých podľa obsahu predložených listín vedel, resp. musel vedieť. Objektívne preto nemohol byť v dobrej viere, že mu pozemky vlastnícky patria. Jeho subjektívny pocit, ktorý žalobkyne tvrdili, v tomto prípade nie je relevantný. Navyše prehlásenie zo dňa 25.11.XXXX podpísané D. G. je zmätočné, keďže je v ňom uvedené nesprávne meno C. G., chýba tretia dedička po K. G. - O. G., ktorá sa v tom čase už volala G.; D. G. mal prenechať Y. G. nehnuteľnosti, ktoré neboli jeho výlučným vlastníctvom, mali byť následne predmetom dedenia po K. G.. Potvrdenie zo dňa 12.5.XXXX deklaruje odovzdanie peňazí medzi R. (v listinách uvádzaný aj ako R., R.) G.om a Y.om G.om; vyslovene sa v ňom uvádza, že potvrdenie platí ako doklad k prevzatíu sumy a je platné až do podpísania kúpnej zmluvy. Na oboch listinách nie sú podpisy overené. Uvedené listiny potvrdzujú iba prevzatie peňazí a odkazujú na následné právne kroky, ktorými malo dôjsť zrejme následne k predaju pozemkov. Je nepochybné, že Y. G. vedel, že sporné pozemky nekúpil, vedel, že je potrebné následne uzavrieť riadne kúpne zmluvy, a tak nemohol byť v dobrej viere, že mu patria. Skutočnosť, že mu bolo umožnené ich užívať ešte pred tým, než by došlo k uzavretiu kúpnych zmlúv, je v tomto smere irelevantná.

25. Odvolací súd poukazuje na právnu zásadu „bdelým patrí právo“ („vigilantibus iura scripta sunt“), ktorá platila už v rímskom práve a podľa ktorej právo patrí bdelým (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. Je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby si tieto svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. V tomto prípade podcenili a zanedbali ochranu práv Y.a G.a ešte jeho rodičia, ktorí dňa XX.X.XXXX uzavreli v mene maloletého kúpnu zmluvu ohľadne sporných pozemkov, ale jej platnosť bola podmienená schválením poručenským súdom, k čomu zrejme nedošlo, pretože v konaní na to nebol predložený žiadny dôkaz. Následne podcenil a zanedbal ochranu svojich práv Y. G., ktorý v roku XXXX vyplatil určité finančné prostriedky vlastníkom sporných pozemkov vediac, že pozemky by nadobudol do vlastníctva iba uzavretím kúpnych zmlúv, avšak žiadne právne úkony na získanie vlastníctva neurobil.

26. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že žalobkyne neuniesli dôkazné bremeno, a z toho dôvodu bolo nutné žalobu žalobkyň zamietnuť. Odvolací súd preto

napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a v podrobnostiach poukazuje na jeho odôvodnenie.

27. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. V tomto štádiu konania boli úspešné žalované 1. až 3., preto odvolací súd vyslovil, že sa im nárok na náhradu týchto trov priznáva voči žalobkyniam v plnom rozsahu. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

28. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).